

LAG- OCH EKONOMIUTSKOTTETS
BETÄNKANDE nr 1/1985-86 med an-
ledning av landskapsstyrelsens fram-
ställning till landstinget med förslag
till landskapslag om avbytar-service för
lantbrukare.

Landstinget har den 6 november 1985 inbegärt lag- och ekonomiutskottets yttrande över nämnda motion. Utskottet, som i ärendet hört lagberedningssekreteraren Michael Patrickson, semesternämndens ordförande Nils Jansson och landskapsstyrelseledamoten Olof Salmén, får i anledning härav anföra följande.

I framställningen föreslås att landskapslagen om semester och vikariehjälp för lantbrukare (41/76) upphävs för att ersättas av en ny landskapslag om avbytar-service för lantbrukare. Det nya lagförslaget skiljer sig från den nu gällande lagen främst genom införandet av den s.k. veckoledigheten som innebär rätt för lantbrukare att under tolv dagar per år erhålla avbytare utöver tidigare lagstadgade semester och vikariehjälp. Avsikten är att veckoledighetsdagarna skall spridas jämnt över året och således vara ett led i att närma sig arbetstagarnas lediga lördagar och söndagar.

Utskottet har, i likhet med landskapsstyrelsen, konstaterat att systemet med veckoledighet prövats, befunnits ändamålsenligt och införts i riket (FFS 2/85). Eftersom utskottet anser att lantbrukarna på Åland bör ha samma förmåner som lantbrukarna i riket bör, enligt utskottets mening, systemet med veckoledighet införas även i landskapet.

Utskottet har sålunda beslutat omfatta det i framställningen ingående lagförslaget, dock med förslag till vissa mindre ändringar.

I förtydligande syfte föreslås att till 2 § fogas ett 2 mom. vilket skulle ha samma lydelse som 2 § 2 mom. i nu gällande landskapslag om semester och vikariehjälp för lantbrukare (41/76). Motsvarande begränsning finns införd i rikets lag. Utskottet föreslår att i 20 § strykes ordet "skälig" framför ersättning eftersom någon skälighetsbedömning inte behöver företas emedan ersättningsgrunderna fastställs av landskapsstyrelsen. Enligt utskottets mening bör för konsekvensens skull till 23 § fogas ett nytt moment innebärande skyldighet för semesternämnden att utan dröjsmål behandla anhållan om vikariehjälp. Övriga ändringar är av språklig eller förtydligande karaktär.

Utskottet påpekar att landskapsstyrelsen vid behov utan dröjsmål bör komplettera förordningen.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet vördsamt föreslå

att Landstinget måtte anta det i framställningen ingående lagförslaget, med följande ändringar:

1 §.

(Lika som i framställningen).

2 §.

(1 mom. lika som i framställningen).

Lagen tillämpas dock icke på flera än två inom samma gårdsbruk på ovannämnt sätt arbetande lantbrukare.

3 §.

(Lika som i framställningen).

4 §.

Vid anordnande av semester och veckoledighet tillämpas lagen inte på lantbrukare som för kreatursskötsel regelbundet har i sin tjänst arbetstagare som inte tillhör hans familj (uteslutn.). För anordnande av vikariehjälp tillämpas den inte på lantbrukare som för gårdsbruket regelbundet har i sin tjänst en eller flera sådana arbetstagare.

Arbetar endast en i 2 eller 3 § avsedd lantbrukare på gårdsbruk, skall dock lagen tillämpas på honom, även om han regelbundet i sin tjänst har en avlönad arbetstagare som inte tillhör hans familj (uteslutn.).

5-7 §§.

(Lika som i framställningen).

8 §.

(1 mom. lika som i framställningen).

Veckoledigheten skall hållas i delar. Under en kalendermånad får veckoledigheten omfatta högst fem dagar.

9 §.

Lantbrukare har rätt att som vikariehjälp få avbytare i enlighet med 3 § 1 mom. under den tid som med läkarintyg styrkt tidsbegränsad arbetsoförmåga varar eller så länge annars på tillförlitligt sätt styrkt behov av vikariehjälp varar. Utan läkarintyg kan vikariehjälp på grund av sjukdom eller olycksfall ges för högst sju dagar enligt vad semesternämnden bestämmer. Kvinnlig lantbrukare har dock rätt att på grund av förlossning få vikariehjälp för en tid som omfattar 120 dagar och som börjar 30 dagar före den beräknade tidpunkten för nedkomsten.

(2 mom. lika som i framställningen).

10 §.

(Lika som i framställningen).

11 §.

För handhavandet av i denna lag avsedda förvaltningsuppgifter tillsätter landskapsstyrelsen en semesternämnd bestående av en ordförande och fyra ledamöter jämte personliga ersättare för dem. Minst två av ledamöterna jämte deras ersättare skall representera lantbrukarna i landskapet. Nämnden väljer inom sig viceordförande för nämndens mandattid, samt utser en sekreterare för samma tid.

(2 mom. lika som i framställningen).

12-19 §§.

(Lika som i framställningen).

20 §.

Lantbrukare som erhåller vikariehjälp eller avbytare för veckoledighet kan åläggas att erlægga en (uteslutn.) ersättning i enlighet med de grunder som landskapsstyrelsen fastställer.

21-22 §§.

(Lika som i framställningen).

23 §.

Semesternämnden skall avgöra anhållan om avbytare så snart att beslut i ärendet kan meddelas sökanden i tillräckligt god tid före den uppgivna tidpunkten för semestern eller veckoledigheten.

Nämnden skall utan dröjsmål behandla anhållan om vikariehjälp.

24 §.

Lantbrukare får inte under den tid han åtnjuter i denna lag avsedd semester eller veckoledighet sköta göromål som regelmässigt hör till skötseln av gårdsbruket.

(2 och 3 mom. lika som i framställningen).

25-29 §§.

(Lika som i framställningen).

(Ikraftträdelsebestämmelsen lika som i framställningen).

Mariehamn den 28 november 1985.

På lag- och ekonomiutskottets vägnar:

Bjarne Björklund
ordförande

Susanne Eriksson
sekreterare

Närvarande vid ärendets avgörande behandling: ordföranden Björklund, viceordföranden Lönn samt ledamöterna Lund, Mattsson och Söderholm.